

Міністерство освіти і науки України
Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра олімпійського та професійного спорту

РОГОЗИНСЬКИЙ ВАЛЕРІЙ ОЛЕГОВИЧ

СУЧАСНІ МЕХАНІЗМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ТАКТИКО-ТЕХНІЧНОЇ
ПІДГОТОВКИ ФУТБОЛІСТІВ ДО ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Спеціальність 017 – Фізична культура і спорт

Автореферат дипломної роботи
на здобуття кваліфікації магістра

Миколаїв – 2020

Робота виконана на кафедрі олімпійського та професійного спорту факультету фізичного виховання і спорту, Чорноморського національного університету імені Петра Могили, Міністерства освіти і науки України

Науковий керівник

доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор

Бріскін Юрій Аркадійович Чорноморський національний університет імені Петра Могили, професор кафедри олімпійського та професійного спорту.

Рецензент:

кандидат наук з фізичного виховання і спорту,

Вако Ілля Ілліч, Чорноморський національний університет імені Петра Могили, доцент кафедри олімпійського та професійного спорту

Захист відбудеться лютого 2020 р. о 9.00 год. на засіданні екзаменаційної комісії у Чорноморському національному університеті імені Петра Могили (54003, Миколаїв, вул. 68 Десантників, 10)

З дипломною роботою можна ознайомитися в бібліотеці Чорноморського національного університету імені Петра Могили (54003, Миколаїв, вул. 68 Десантників, 10).

Секретар

А.В. Олексюк

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність. Процес фізичного виховання студентів має свої особливості внаслідок впливу на нього різних зовнішніх і внутрішніх факторів, що визначають цільову спрямованість, відбір змісту навчального матеріалу, проектування організаційної, методичної та матеріальної інфраструктури. В якості базових засобів обговорюється цілеспрямоване застосування курсів за вибором спортивної підготовки в залежності від їх власних здібностей, інтересів, життєвих планів (Алиев, Э.Г., Бердяев, Н.А., Губа, В.П., Карпушин, Б.А.). У цьому контексті гра в міні-футбол є однією з найбільш популярних, масових і ефективних організаційно-методичних форм фізичного виховання студентської молоді.

Останнім часом проведено ряд наукових досліджень адаптації міні-футболу до умов фізичного виховання і спортивної підготовки у вищому навчальному закладі. У ряді робіт розглянуті деякі аспекти навчання студентів грі в міні-футбол в незвичних умовах, відновлення ігрових навичок і функцій після лікування від травм (Алиев, Э.Г., Бозененков, М.Г., Лефевр, В.А.); обговорюються питання підвищення якості тренувального процесу в студентській команді з використанням індивідуально-диференційованого підходу до навчання і тренуванні (Бальсевич, В.К., Брушлинский, А.В., Жинот, Х.), застосування інтеграційних програм підготовки в структурі річного циклу навчання (Алиев, Э.Г., Бреслав, И.С., Губа, В.П., Иссурин, В.Б., Квашук, П.В.).

Актуальним для цілей навчання початківців студентів-футболістів грі в міні-футбол може виступати метод протидії як найбільш близький до природних процесів пізнання в цій грі. Допомога і протидія повинні бути осмислені як два взаємопов'язані типи соціальної взаємодії, по-різному змінюють напрямок розвитку (Волков, Л.В., Губа, В.П., Еркомайшвили, И.В., Карпушин, Б.А.).

Однак на практиці в умовах масового навчання студентів грі в міні-футбол цілеспрямованого дослідження, розкривається, що в повній мірі логіка обґрунтування проблеми початкової підготовки студентів-футболістів і апарат дослідження, аргументувавши кроки процесу пошуку рішення і їх послідовність, поки не було проведено. Відсутність подібних робіт створює умови для виникнення

суб'єктивізму в оцінці змісту різних методик навчання, ускладнює розуміння їх сутнісних характеристик.

Актуальність підвищення ефективності навчання початківців студентів-футболістів до змагальної діяльності визначили науково-практичну задачу нашого дослідження: які зміст і умови техніко-тактичної підготовки початківців студентів-футболістів до змагальної діяльності на основі методу протидії.

Зв'язок роботи з науковими планами, темами. Робота є фрагментом планової наукової роботи «Розробка та реалізація інноваційних технологій та корекція функціонального стану людини при фізичних навантаженнях в спорті та реабілітації», (№ держ. реєстр. 0117U007145, 2017-2021 рр.).

Мета дослідження – підвищення ефективності техніко-тактичної підготовки початківців студентів-футболістів на основі методу протидії.

Завдання дослідження:

1. Вивчити особливості мотивації, зміст рухового досвіду і стан фізичної підготовленості студентів 1 курсу до занять міні-футболом і намітити шляхи їх техніко-тактичної підготовки в структурі навчального процесу в вузі.

2. Науково обґрунтувати і розробити структуру і зміст методики фізичного виховання і спортивної підготовки початківців студентів-футболістів, побудованої з урахуванням методу протидії, що застосовується як засіб управління становленням їх техніко-тактичної підготовленості.

3. Виявити і теоретично обґрунтувати психолого-педагогічні умови для успішної реалізації методики фізичного виховання і спортивної підготовки початківців студентів-футболістів в структурі річного циклу занять.

4. Провести експериментальну оцінку ефективності реалізації методики формування техніко-тактичних дій у початківців студентів-футболістів в процесі підготовки до змагальної діяльності на основі методу протидії.

Об'єкт дослідження – процес фізичного виховання і спортивної підготовки початківців студентів-футболістів.

Предмет дослідження – особливості управління техніко-тактичною підготовкою початківців студентів-футболістів до змагальної діяльності на основі методу протидії.

Методи дослідження. В роботі використовувалися наступні методи дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення наукових джерел; експертний опитування; метод контрольних випробувань (тести); педагогічний експеримент; методи математичної статистики.

Новизна наукових положень і результатів:

- поглиблено уявлення про сутність і зміст методу протидії стосовно підготовці спортсменів, виявлено потенціал і доведена доцільність його використання як основи формування техніко-тактичної підготовленості початківців студентів-футболістів до змагальної діяльності;

- виявлена сукупність психолого-педагогічних умов, що сприяє підвищенню ефективності навчально-тренувального процесу початківців студентів-футболістів: послідовність застосування основних форм протидії (конкуренції, суперництва, конфлікту) при розчленованому, цілісному і зв'язаному навчанні; стимулювання прояву гіперкомпенсації як здатності діяти в умовах чужого протидії;

.- теоретично розроблено й експериментально обґрунтована методика фізичного виховання і спортивної підготовки, що забезпечила за рахунок збалансовано підібраних співвідношень елементів протидії на етапах освоєння техніки гри в міні-футбол досягнення належного рівня техніко-тактичної підготовленості початківців студентів-футболістів до змагальної діяльності.

Практична значущість дослідження полягає в розробці та науковому обґрунтуванні методики техніко-тактичної підготовки початківців студентів-футболістів на основі методу протидії; в розробці практичних рекомендацій щодо реалізації основних елементів методу протидії (конкуренції, суперництва, конфлікту) при розчленованому, цілісному і зв'язаному навчанні.

Особистий внесок здобувача. полягає в тому, що отримані результати доповнюють теорію і методику фізичного виховання і спортивної підготовки початківців студентів-футболістів новими відомостями про застосування методу

протидії в процесі початкової підготовки та конкретизації теоретичних підстав методики навчання техніко-тактичних прийомів гри при реалізації розчленованого, цілісного і сполученого методів з елементами протидії.

Структура й обсяг роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (157). Загальний обсяг дипломної роботи складає 71 сторінку, містить 13 таблиць.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ

У вступі розкрито актуальність теми магістерської роботи, наведено зв'язок з науковими програмами, сформульовано мету та завдання, предмет та об'єкт, методи та інформаційну базу дослідження, представлено наукову новизну і практичне значення одержаних результатів, , а також подано структуру роботи.

У першому розділі «**Педагогічний потенціал протидії в управлінні техніко-тактичною підготовкою студентів-футболістів**» проведено теоретичний аналіз і узагальнення вітчизняної та зарубіжної науково-методичної літератури з проблеми наукового дослідження, розглянуто комплекс мотиваційних і когнітивних чинників як відображення структури педагогічного потенціалу протидії в фізичному вихованні та спортивній підготовці, протидію, як метод техніко-тактичної підготовки студентів-футболістів, визначено проблемні питання організації та управління техніко-тактичною підготовкою студентів-футболістів до змагальної діяльності.

У другому розділі «**Матеріал, методи та організація досліджень**» обґрунтовано й описано методи дослідження, відповідно до мети і завдань роботи, описано організацію та контингент досліджуваних. В роботі було використано такі методи дослідження: аналіз і узагальнення наукових джерел; експертний опитування; метод контрольних випробувань (тести); педагогічний експеримент; методи математичної статистики.

Теоретичний аналіз і узагальнення наукових джерел. Даний метод дозволив зіставити положення теорії і практики, виявити збігаються погляди і різні точки зору

фахівців на досліджувану проблему, теоретичні передумови, мета і гіпотезу дослідження.

Експертне опитування. Анкетування й інтерв'ювання проводилося серед вчителів та викладачів фізичної культури, а також тренерів з футболу та міні-футболу.

Метод контрольних випробувань (тести). Для визначення ефективності впливу запропонованої моделі вдосконалення техніко-тактичної підготовки до змагальної діяльності з використанням методу протидії на показники початківців футболістів був застосований метод контрольних випробувань.

Програма тестування включала в себе показники, що відображають рівень: психомоторних здібностей; фізичного та функціонального розвитку (антропометричні показники, проба Штанге, Генчі, динамометрія, станова сила, часовий аналіз виконання тестів, тепінг-тест); загальної фізичної підготовки; спеціальної фізичної та технічної підготовленості (оцінювалася по вправам і нормативам зразкової програми по міні-футболу (футзалу) для ДЮСШ і з урахуванням експертної оцінки).

Дослідження проводилось на базі ЧНУ імені Петра Могили. В дослідженнях брали участь 95 осіб: 37 студентів, які відігравали раніше в дворових командах, які брали участь в шкільних змаганнях та 58 першокурсників, які спортом не займалися і в футбол не грали. Дослідження проводилось послідовно та логічно за планом у три взаємопов'язані етапи.

На першому етапі (січень – липень 2019) в ході попереднього педагогічного експерименту було визначено початковий рівень розвитку техніко-фізичної підготовленості та результатів змагальної діяльності початківців гравців і доведена відносна однорідність контрольної і експериментальної групи.

На другому етапі (серпень – жовтень 2019) була відстежена динаміка змін показників психомоторики, функціонального стану, фізичної і технічної підготовленості гравців під впливом експериментальної програми, а також зафіксовані зміни кількісних і якісних показників змагальної діяльності.

Третій етап роботи (з листопада 2019 року по січень 2020 року) – аналітично-підсумковий. На цьому етапі завершено набір експериментального матеріалу, проведена математико-статистична його обробка і подальший аналіз отриманих результатів.

У третьому розділі «Результати досліджень та їх обговорення» представлено проектування моделі підтримки роботи системи протидії в процесі техніко-тактичної підготовки студентів футболістів до змагальної діяльності, та визначено ефективність реалізації методики техніко-тактичної підготовки студентів-футболістів до змагальної діяльності на основі методу протидії.

Аналіз переваг базових методів на етапах навчання технічним діям початківців гравців у міні-футбол представлений в таблиці 1.

За результатами опитування думки експертів з приводу використання будь-якого методу як базового на етапі первинного розучування технічного дії у початківців футболістів розділилися. Методу конструктивно-розчленованого вправи віддають перевагу 47% опитаних, 33% експертів використовують в якості базового методу мовленнєвий вплив, а в педагогічній діяльності 20% вчителів і тренерів з міні-футболу на даному етапі превалює метод цілісно- конструктивного вправи.

Таблиця 1

Аналіз переваг базових методів на різних етапах навчання технічним діям початківців гравців у міні-футбол

етап	метод	Перевагу (%)
Первісне розучування технічного дії	Розчленоване-конструктивне вправу	47
	Цілісно-конструктивне вправу	20
	Мовний вплив	33
Поглиблене розучування технічного дії	Цілісно-конструктивне вправу	38
	Ідеомоторне вправу	10
	Мовний вплив	5
	Вибірково-спрямоване вправа	43
	поєднане вплив	4
Результат відпрацювання технічного дії	Стандартно-повторне злите вправу	52
	Варіативної злите вправу	10
	Варіативно-інтервальний вправу	23
	самонавчання	11
	поєднане вплив	4

В тактичній підготовці більшість вчителів і тренерів з міні-футболу (76%) віддає перевагу аналізу своїх дій і дій суперника. Більшість (57%) використовують в якості базового – метод стандартного повторення вправ.

Фізичне виховання і спортивна підготовка в експериментальній і контрольній групах організовувалися відповідно до рекомендованої програмою з навчальної дисципліни «Фізична культура» для студентів I-III курсів очної форми навчання відділення «Міні-футбол» кількістю годин.

При збереженні загального навантаження річного циклу, загального обсягу навантаження, що відводиться на різні види занять, експериментальна програма була спроектована за рахунок більш детального розподілу годин як за видами підготовки, так і за змістом технічної і тактичної підготовки і переважаючого впливу методу протидії в створенні комплексів тренувальних засобів і використання цих комплексів в структурі мікроцикла і тренувального заняття (табл. 2).

Таблиця 2

Диференціація засобів техніко-тактичної підготовки для застосування в експериментальній програмі

Види і засоби підготовки	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	Разом
Кількість тренувальних годин	31	34	33	34	-	28	35	31	31	15	272
Техніко-тактична підготовка	11	12	10	16	-	10	12	14	14	3	102
Короткі та середні передачі	3	3	2	2	-	2	2	2	2	1	19
довгі передачі	1	3	2	3	-	2	2	3	2	-	18
Удари по воротах	2	3	2	3	-	2	3	3	3	1	22
Обведення (фінти)	1	1	1	3	-	2	2	2	3	-	15
ведення м'яча	3	1	2	2	-	1	2	2	2	1	16
відбір м'яча	1	1	1	3	-	1	1	2	2	-	12

За час проведення формуючого педагогічного експерименту в показниках психомоторики студентів-футболістів контрольної і експериментальної груп відзначені істотні зміни, що може свідчити про ефективність процесу навчання (таблиця 3).

**Зміна результатів в показниках психомоторики у студентів-футболістів
контрольної і експериментальної групи**

№	тест	КГ $X \pm m$		ЕГ $X \pm m$		
1	Час простої рухової реакції, мс	167,5 ± 3,8 165,7 ± 2,8	0,38	168,7 ± 3,8 154,9 ± 3,6	2,64	0,22 2,37
2	Реакція на об'єкт, що рухається, % помилок	12,6 ± 0,8 10,9 ± 0,6	1,70	12,8 ± 0,9 7,3 ± 0,7	4,82	0,17 3,90
3	Точність силового аналізу рухів,% помилок	28,6 ± 1,4 25,9 ± 1,0	1,57	27,8 ± 1,2 22,3 ± 0,8	3,81	0,43 2,81
4	Точність просторового аналізу рухів,% помилок	18,9 ± 0,5 16,9 ± 0,3	3,43	19,2 ± 0,4 17,3 ± 0,5	2,97	0,47 0,69
5	Точність часового аналізу рухів,% помилок	12,4 ± 0,8 11,3 ± 0,7	1,03	11,9 ± 0,9 9,5 ± 0,3	2,53	0,42 2,36
6	Максимальна частота рухів	78,1 ± 2,2 80,1 ± 1,2	0,80	78,2 ± 1,5 82,1 ± 1,3	1,96	0,04 1,13
<p align="center">Примітки: 1. В чисельнику наведені результати в початку педагогічного експерименту, в знаменнику - по його закінченню. 2. при $t \geq 2,101$; $p < 0,05$; при $t \geq 2,878$; $p < 0,01$; при $t \geq 3,922$; $p < 0,001$ - для $n = 18$. 3. - критерій Стьюдента між даними на початку і кінець експерименту; -Критерій Стьюдента між даними контрольної та експериментальної</p>						

Аналіз фактологічного матеріалу випробовуваних показав, що за експериментальний період достовірний приріст результатів в контрольній групі стався в 1 з 6 спеціальних тестів, що характеризують точність часового аналізу рухів ($t = 3,43$; $p < 0,01$), в інших показниках відбулися позитивні, але менш значущі зміни ($t = 0,38-1,70$; $p > 0,05$). В експериментальній групі позитивна динаміка намітилася в 5 з 6 показників психомоторики займаються ($t = 2,53- 4,82$; $p < 0,05-0,001$), а в 4 з цих тестів помічені достовірні відмінності з результатами контрольної групи ($t = 2,37- 3,90$; $p < 0,05-0,01$). Динаміка функціональних показників студентів-футболістів в період експерименту відображена в таблиці 4.

Зміна функціональних показників студентів-футболістів за час експерименту

№	показники	КГ $X \pm m$		ЕГ $X \pm m$		
1	Маса тіла, кг	68,5 ± 1,8 69,6 ± 1,7	0,44	67,8 ± 1,5 69,3 ± 1,7	0,66	0,30 0,12
2	Довжина тіла, см	173,4 ± 2,3 174,1 ± 2,8	0,19	174,1 ± 3,3 174,6 ± 2,2	0,13	0,17 0,14
3	ЧСС в спокої, уд / хв	74,3 ± 4,3 72,1 ± 3,2	0,41	73,7 ± 2,7 70,9 ± 2,3	0,79	0,12 0,30

4	ЖЕЛ, мл	4540,3 ± 43,5 4679,1 ± 38,6	2,39	4610,4 ± 35,1 4808,9 ± 39,7	3,75	1,25 2,34
5	МВЛ, л	83,6 ± 1,1 92,1 ± 2,7	2,92	84,8 ± 2,6 94,9 ± 2,2	2,97	0,30 0,80
6	Проба Штанге, з	39,8 ± 4,1 41,1 ± 2,3	0,28	38,1 ± 3,6 49,3 ± 2,7	2,49	0,31 2,31
7	Проба Генчі, з	21,3 ± 1,91 26,2 ± 1,32	2,11	21,9 ± 1,53 27,1 ± 1,22	2,66	0,25 0,50
8	Кистьова динамометрія, кг	30,1 ± 1,41 31,3 ± 1,21	1,72	30,5 ± 1,37 35,5 ± 1,35	2,60	0,20 2,32
9	Станова динамометрія, кг	146,5 ± 2,4 148,9 ± 2,1	0,75	147,3 ± 3,1 161,7 ± 3,5	3,08	0,20 3,14
Примітка: 1. В чисельнику наведені результати на початку педагогічного експерименту, в знаменнику - по його закінченню. 2. при $t \geq 2,101$; $p < 0,05$; при $t \geq 2,878$; $p < 0,01$; при $t \geq 3,922$; $p < 0,001$ - для $n = 18$. 3. - критерій Стьюдента між даними на начало і кінець експерименту; -Критерій Стьюдента між даними контрольної та експериментальної групи.						

З таблиці видно, що у студентів, що займаються в експериментальній групі, сталося достовірне поліпшення 6 з 9 функціональних показників ($t = 2,49-3,75$; $p < 0,05-0,01$). У контрольній групі достатній рівень достовірності зростання показників спостерігається в 3 з 9 тестах ($t = 2,11-2,92$; $p < 0,05-0,01$). Порівнюючи міжгрупова динаміку результатів, варто відзначити, що достовірні відмінності між контрольною та експериментальної групами спостерігалися в 4 з 9 показниках ($t = 2,31-3,14$; $p < 0,05-0,01$). Для розгляду динаміки фізичної підготовленості студентів, що займаються міні-футболом, були підібрані тести, що показують розвиток наступних, найбільш важливих для гравця в міні-футбол, фізичних якостей: швидкість, швидкісна витривалість, швидкісно-силові якості.

Змагальну діяльність в міні-футболі в структурно змістовному відношенні можна охарактеризувати за трьома основними групами. Перша група даних відображає основні показники гри: її загальну тривалість, кількість змін ланок, час гри кожної ланки за зміну (Як «брудне», так і «чисте»), час відпочинку між змінами ланок і кількість зупинок гри. Результати піддослідних груп представлені в табл. 5.

Основні кількісно-часові показники гри (формуючий експеримент)

№	показники	КГ $X \pm m$		ЕГ $X \pm m$		
1	Загальна тривалість гри («брудна» час), хв	54,6 ± 1,2 56,1 ± 1,6	0,75	55,1 ± 1,3 57,3 ± 1,4	1,15	0,28 0,56
2	Кількість змін ланок, к-ть разів	14,4 ± 2,8 13,8 ± 1,4	0,19	13,9 ± 2,6 13,7 ± 2,3	0,06	0,13 0,04
3	Час гри ланки за зміну, хв	4,1 ± 0,8 4,3 ± 0,5	0,21	3,7 ± 0,7 4,0 ± 0,4	0,37	0,38 0,47
4	«Чисте» час гри ланки за зміну, хв	3,1 ± 0,3 3,4 ± 0,2	0,83	3,0 ± 0,2 3,2 ± 0,4	0,45	0,28 0,45
5	Час відпочинку між змінами ланок, хв	4,9 ± 0,2 4,7 ± 0,1	0,89	4,8 ± 0,6 4,5 ± 0,3	0,45	0,16 0,63
6	Кількість зупинок гри	18,6 ± 1,2 19,1 ± 1,1	0,31	19,2 ± 1,5 19,3 ± 0,9	0,06	0,31 0,14
<p>Примітки:</p> <p>1. В чисельнику наведені результати на початку педагогічного експерименту, в знаменнику - по його закінченню.</p> <p>2. при $t \geq 2,101$; $p < 0,05$; при $t \geq 2,878$; $p < 0,01$; при $t \geq 3,922$; $p < 0,001$ - для $n = 18$.</p> <p>3. - критерій Стьюдента між даними на начало і кінець - критерій Стьюдента між даними контрольної та експериментальної групи.</p>						

Друга група дозволяє в кількісному відношенні охарактеризувати змагальну діяльність випробовуваних, до них відносяться: кількість передач м'яча (всіх видів), ведений м'яча, обводок суперника (різними обманними рухами), перехоплень м'яча, ударів по воротах з будь-якої дистанції і всіма можливими способами, кількість втрат м'яча, а також загальна кількість техніко-тактичних дій і щільність ігрових дій.

ВИСНОВКИ

1. Теоретичний аналіз і узагальнення даних науково-методичної літератури, результати констатуючого експерименту показали, що у певної частини студентської молоді, яка виявила бажання займатися міні-футболом, відсутні навички ігрової діяльності, в більшості показників фізичної підготовленості індивідуальні та групові результати знаходяться на невисокому рівні. Навчання цих студентів гри в міні-футбол із застосуванням традиційних методик є недостатньо ефективним.

2. Показано, що основу випереджаючого навчання складають теоретичні уявлення про "зоні найближчого розвитку" рухової і фізичної підготовленості

початківців студентів-футболістів і практична реалізація основних елементів методу протидії (конкуренції, суперництва, конфлікту) при розчленованому, цілісному і зв'язаному освоєнні техніко тактичних дій .

3. Сформульовано основні вимоги, що розкривають закономірності побудови, теоретичну і методичну спрямованість фізичного виховання і спортивної підготовки для формування у початківців студентів-футболістів основ змагальної діяльності:

4. Структура і зміст розробленої методики формування техніко тактичної підготовленості початківців студентів-футболістів до змагальної діяльності з міні-футболу в процесі фізичного виховання і спортивної підготовки характеризуються такими взаємопов'язаними компонентами:

- цільовою спрямованістю на досягнення комплексного освітнього, виховного і розвиваючого ефекту при реалізації експериментального навчального матеріалу;

- доступністю змісту здійснюваного протидії при оволодінні техніко-тактичними ігровими прийомами і діями;

- розгорнення структури технічних прийомів гри в міні-футбол на основні опорні точки і конкретизацією в зв'язку з цим адекватності підготовчих, підвідних і спеціальних вправ;

- рефлексією злитого виконання технічних та ігрових прийомів в умовах протидії.

5. Виявлено комплекс психолого-педагогічних умов для успішної реалізації методики фізичного виховання і спортивної підготовки початківців студентів-футболістів в структурі річного циклу занять.

6. Порівняння динаміки результатів тестування випробовуваних експериментальної і контрольної груп дає розгорнуте уявлення про перевагу використання експериментальної методики фізичної та технічної підготовки в структурі навчально-тренувального процесу перед його традиційної організацією. Результати проведеного дослідження свідчать про те, що застосування в тренувальних заняттях методики на основі методу протидії сприяє:

- розвитку морфологічних і функціональних показників. Приріст показників компонентного складу тіла, дихальної та серцево-судинної систем в ЕГ склав від 0,28 до 29,4% ($t = 2,49 \div 3,75$, $p < 0,05 \dots 0,01$);

- підвищенню темпів пристосування організму піддослідних до тренувальної навантаженні, внаслідок чого відбуваються достовірні позитивні зміни швидкісних ($t = 2,22 \div 3,95$, $p < 0,05 \dots 0,001$) швидкісно-силових ($t = 3,10 \div 3,12$, $p < 0,01$) і рухово-координаційних здібностей ($t = 3,25 \div 3,64$, $p < 0,05 \dots 0,01$);

- помітного приросту результатів технічної підготовленості: в бігу з різними способами ведення м'яча, в ударах по м'ячу на точність попадання в ціль, в жонглюванні (комплексному) приріст склав від 3,2 до 24,7% ($t = 2,34 \div 3,72$, $p < 0,05 \dots 0,01$);

- підвищення результатів участі в спортивних змаганнях по 3 групам показників (основним показниками гри; кількісній характеристиці змагальної діяльності; якісній характеристиці змагальної діяльності (% браку), на статистично достовірному рівні ($t = 2,21 \div 3,88$, $p < 0,05 \div 0,01$))

У той же час у випробовуваних контрольної групи, при загальному поліпшенні результатів в більшості тестів, ці зміни були статистично нижче в порівнянні з піддослідними експериментальної групи.

АНОТАЦІЇ

Рогозинський В.О. «Сучасні механізми удосконалення тактико-технічної підготовки футболістів до змагальної діяльності» – На правах рукопису.

Дипломна робота на здобуття кваліфікації магістра за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт». – Чорноморський національний університет імені Петра Могили, Миколаїв, 2020.

Магістерська робота присвячена питанню підвищення ефективності техніко-тактичної підготовки початківців студентів-футболістів на основі методу протидії. Було розглянуто комплекс мотиваційних і когнітивних чинників як відображення структури педагогічного потенціалу протидії в фізичному вихованні та спортивній підготовці. Визначено протидію, як метод техніко-тактичної підготовки студентів-

футболістів, визначено проблемні питання організації та управління техніко-тактичною підготовкою студентів-футболістів до змагальної діяльності. Було спроектовано модель підтримки роботи системи протидії в процесі техніко-тактичної підготовки студентів футболістів до змагальної діяльності, та встановлено ефективність реалізації методики техніко-тактичної підготовки студентів-футболістів на основі зниження відсотка помилок, які допускають гравці при виконанні передач м'яча, обводок суперника і ударів по воротах. Все це свідчить про зростання техніко-тактичної майстерності спортсменів експериментальної групи.

Ключові слова: студенти-футболісти, техніко-тактична підготовка, змагальна діяльність.

Rohozynskyi V.O. "Modern mechanisms for improving the tactical and technical preparation of football players for competitive activity" – With the rights of manuscript.

Master's degree work in specialty 017 "Physical Culture and Sports". - Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, 2020.

Master's degree work is devoted to the issue of increasing the effectiveness of technical and tactical training of beginner students-footballers on the basis of the method of counteraction. The complex of motivational and cognitive factors was considered as a reflection of the structure of pedagogical potential of counteraction in physical education and sports training. The opposition is defined as a method of technical and tactical preparation of football students, the problems of organization and management of technical and tactical preparation of football students for competitive activity are determined. A model of support for the work of the system of counteraction in the process of technical and tactical preparation of football students for competitive activity was designed, and the effectiveness of implementation of the technique of technical and tactical training of football students was established on the basis of reducing the percentage of mistakes that players make in the performance of ball transfers, stroke of the opponent and hits on goal. All this testifies to the increase in the technical and tactical skills of the athletes of the experimental group.

Keywords: football students, technical and tactical training, competitive activities.